

פעולת פתיחה - זהות

רציונל

בפעולה הקרובה נפתח את עולם התוכן "זהות".
נניח בפעולה הקרובה את המונח זהות ונעמיק עם החניכות איך להסתכל ולתפוס את המונח.
נעמיק בזהויות שכל אחת תופסת כשייכת אליהן או כלא שייכת אליהן, וגם נעמיק ביחסים המורכבים לעתים שיכולים להיות בתפיסה של מספר זהויות, בטח אם לעיתים הן זהויות המנוגדות אחת לשנייה.
כהקדמה להמשך החודש, נניח את המושג "זהות ישראלית" ושאלות רלוונטיות שנעמיק בהן במהלך החודש.

מטרות

- היכרות עם זהות.
- למידה על החזקה בזהות שלנו (ישראלית ולהטבית) - מה הצורך שלנו בזהות.
- קונפליקטים בין זהויות

זמנים	מהלך
15 ד'	משחק פתיחה - "איזה קטע גם אני"
10 ד'	סבב
10 ד'	מהי זהות ודין
30 ד'	הבחירה בזהות ודין
15 ד'	מתודת ציור
15 ד'	סיכום וסבב

חלק א' | פתיחה

1. משחק פתיחה

נדביק לכל חניכה מילה על המצח. על המילים להיות מילים שניתנות לשימוש בשפה היום יומית. על החניכים לשאול אחת את השנייה שאלות בניסיון לגרום לכל אחד לומר בתשובתו את המילה שכתובה על המצח. מי שאומרת את המילה אחרונה יוצא מהמשחק- מנצח מי שנשארת אחרונה.

2. סבב

נבקש מכל חניכה לחשוב על שלוש זהויות שהיא מחזיקה. (טבעונית, יהודיה, להט"בית, אישה, טרנסית ועוד). אפשר לאתגר ולבקש שיגידו את השלוש הכי משמעותיות (מה שהן הכי נבקש מכל חניכה לשתף בסבב את שלושת הזהויות שלה.

חלק ב' | לב הפעולה

3. מהי זהות

נקרא עם החניכות:

"הזהות היא מכלול של מרכיבים שבאמצעותם האדם מגדיר את עצמו. מרכיבים אלה נחלקים לשני סוגים: מרכיבים של זהות השייכים לפרט מלידתו, כמו: מין, עדה וצבע עור. אלה הם מרכיבים שיוכיחים שאינם ניתנים לשינוי. הסוג השני כולל מרכיבים נרכשים הניתנים לשינוי, כמו: מקצוע, דת ואזרחות. כל פרט בוחר להדגיש מרכיבים אחרים בזהותו.

יש מי שמדגיש בזהותו רק מרכיב אחד, למשל המרכיב המקצועי, כמו: רופא ירדני המציג עצמו כרופא בלבד; ויש מי שמדגיש בזהותו מרכיבים אחדים, למשל המרכיב הלאומי לצד המרכיב הדתי, כמו הבוסני המוסלמי. או למשל יהודי אמריקני המדגיש בזהותו את המרכיב הלאומי או הדתי היהודי לצד המרכיב האזרחי האמריקני. דוגמאות אלה ממחישות את העובדה שהאדם עצמו מגדיר את זהותו על ידי כך שהוא בוחר באותם מרכיבים החשובים לו. מכאן אנו למדים שהגדרת הזהות היא הגדרה סובייקטיבית".

- במתודה הקודמת שעשינו סבב, למה לדעתכן בחרתן את שלושת הזהויות שבחרתן?
- איך אתן בוחרות איזה זהויות להדגיש?
- מה אתן חושבות על הכתוב?

4. הבחירה בזהות

נוסיף ונקרא:

שאלות של זהות מחברת: קאת' וודוורד

מה היא זהות?

בהנחה שהמושג "זהות" נותן בידינו אמצעים לענות על השאלה "מי אני", ייתכן שהוא נוגע לאישיות: איזה מין אדם אני. אבל זה רק חלק מן הסיפור. זהות נבדלת מאישיות במובנים חשובים. אפשר שיהיו לנו קווי אישיות משותפים עם אחרים, אבל זהות משותפת פירושה מעורבות **פעילה** מצדנו. אנו בוחרים להזדהות עם זהות או עם קבוצה מסוימת. לעתים פתוחה בפנינו בחירה נרחבת יותר משיש לאחרים. בפרק זה נדון בחשיבותם היחסית של **מבנים חברתיים**, כלומר הכוחות שמעבר לשליטתנו המעצבים את זהותנו, ושל **פעילות**, כלומר המידה שבה אנו עצמנו יכולים לשלוט בקביעת הזהות שלנו. זהות דורשת מאיתנו מידה של מודעות. אישיות מתארת תכונות של פרטים (אינדיבידואלים), כגון פתיחות לעומת ביישנות, שהן מאפיינים פנימיים, ואילו בזהות יש בהכרח יסוד של בחירה. לדוגמה, אדם עשוי ללכת למשחקי כדורגל בשבת מפני שהוא אוהב להצטרף בשאגות לקהל של טיפוסים מוחצנים ותוססים, אבל הוא ילך למשחק של קבוצת הכדורגל "שפילד ונסדיי" מפני שהוא רוצה להזדהות עם הקבוצה המסוימת הזאת, ללבוש את הצעיף שלה ולומר בכך אמירה על זהותו, וכמובן – מפני שהוא רוצה להכריז על תמיכתו ב**אחת** הקבוצות של שפילד **ולא** באחרת ("שפילד יונייטד"). אפשר לאפיין אותנו לפי קווי האישיות שלנו, אבל זהות היא משהו שעלינו להזדהות עמו – כלומר, לאמץ לעצמנו באופן פעיל.

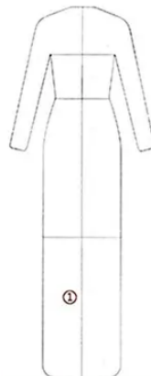
נשאל:

- מה הכתוב פה מוסיף לנו על מה שקראנו עד עכשיו?
- נאמר כי זהות מגיעה לא רק להגיד "מי אני", אלא גם להדגיש כי אנחנו נעות לכיוון מסוימות- עושות דבר מה במציאות בתוך קבוצה שאליה אנחנו בוחרות להשתייך. יש לכן זהויות כאלה בחיים?
- יש לכן אולי לעתים זהויות שמתנגשות? כלומר- כל אחת מניעה לפעולה שמרגיש בפועל שהן מנוגדות?

5. מתודת ציור

נבקש מכל חניכה לצייר על דף צל\תבנית של הדמות שהיא.

את התבנית שציירו נבקש לחלק כך:

בכל חלק ופיסה שיצאה, נבקש מהחניכות לכתוב זהות אחרת שהיא מחזיקה. ניתן לעשות חיבור גם בין זהויות שמרגישות שמחוברות. (לדוגמא להט" בית וביסקסואלית אם החניכה מרגישה שיש קשר בין הזהויות).

חלק ג' | סיכום

6. סיכום וסבב

נבקש מכל חניכה.ה לשתף את החלוקה שהיא ביצעה.

בין לבין אפשר לשאול את החניכות שמציגות:

- יש זהויות שאתן מרגישות שלא אמורות לבוא יחד באותו אדם\אישה?
- יש משמעות לגדלים של החלקים?
- יש זהויות שאתן מרגישות שסותרות אחת את השנייה בהכרח?

נסכם ונגיד כי נעסוק בחודש הקרוב בזהות- זהות בכלל ובפרט על הזהות הישראלית.

נתייחס כעת לחניכות שציינו או לא ציינו את הזהות הישראלית ונשאל: מה היחס שלכן לזהות

הישראלית שלכן?

נגיד כי במהלך החודש נדבר על היחסים בין הזהויות השונות שכל אחת מרגישה, ובפרט על הקונפליקט

ואו החיבור בין הזהות הלט" בית לזהות הישראלית.